

Světová ekonomika

Regionalizace světové ekonomiky hlavní centra světové ekonomiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Vznik multipolárního světa

Regionalismus

Triáda v procesu globalizace

Ekonomika USA

Ekonomika Japonska

Ekonomika ES/EU

BRICS

Vznik multipolárního světa

Tvůrce modelu - Samuel Huntington (1927 - 2008)

9 civilizací

Regionalismus

Základem regionalismu je **region**, který představuje územní celek se specifickými ekonomickými, sociálními, kulturními a politickými rysy

Makroregion

Region

Subregion

Soudobá světová ekonomika je navzdory své globalizační etapě v současnosti strukturou **multiregionální**.

Klíčové jsou tři makroregiony:

Spojené státy americké (s vnějším ekonomickým zázemím v Kanadě a zemích Latinské Ameriky)

Evropská unie (se zázemím ESVO, přidružených a dalších zemí střední a východní Evropy)

Japonsko (se zázemím v asijském rozvojovém centru).

Vedle triády existuje řada dalších světových makroregionů,
BRICS

Otevřený regionalismus

Uvádí se dvě možnosti jeho vymezení:

První znamená rostoucí regionální integraci na základě společného zájmu zúčastněných zemí, avšak ve shodě s právními požadavky mnohostranného obchodního systému.

Druhá možnost znamená odstraňování bariér obchodu uvnitř regionálních uskupení, jež je doprovázeno na více méně stejné úrovni a ve stejném časovém harmonogramu snižováním obchodních bariér vůči nečlenským zemím.

Triáda v procesu globalizace

Světová ekonomika ve svém vzniku a vývoji představuje **různorodý a značně diferencovaný proces**, který vytváří výrazné odlišnosti v ekonomické úrovni jednotlivých částí.

Odlišnosti vyplynuly z rozdílných přírodních, kulturně společenských a politických podmínek jednotlivých regionů, které určovaly konkrétní charakteristiky ekonomického rozvoje.

Nevyváženost rozvoje světové ekonomiky tak založila její **polycentrický charakter**, který se přirozeně vyvíjel v mnoha etapách

Stručná charakteristika triády

Období po druhé světové válce, 50. a 60. léta, je spojeno se zformováním **tří center** světového hospodářství.

Vzájemná pozice tří vzniklých center se přirozeně měnila a neustále mění, stejně jako se proměňují vztahy vůči ostatním zemím.

Americké centrum

Asijské centrum

Evropské centrum

Ekonomika USA

Spojené státy jsou v současnosti **nejsilnější ekonomikou světa**.

Podíl na světovém **HDP** dosahují **asi 21 %**.

Populace nedávno přesáhla **300 milionů**.

Američané mají jednu z nejvyšších ekonomických úrovní na světě – **HDP na osobu dosahuje asi 42 000 USD**.

V americké ekonomice i společnosti **převládají liberální hodnoty** ve smyslu udržování relativně nízkých daní.

Souběžně jsou charakteristické mnohem **menší zásahy do fungování trhů.**

Pro Američany je také charakteristické **vyšší pracovní nasazení** než ve většině evropských zemí

Období po druhé světové válce

50. léta

60. léta

80. léta

90. léta

léta 2000-2010

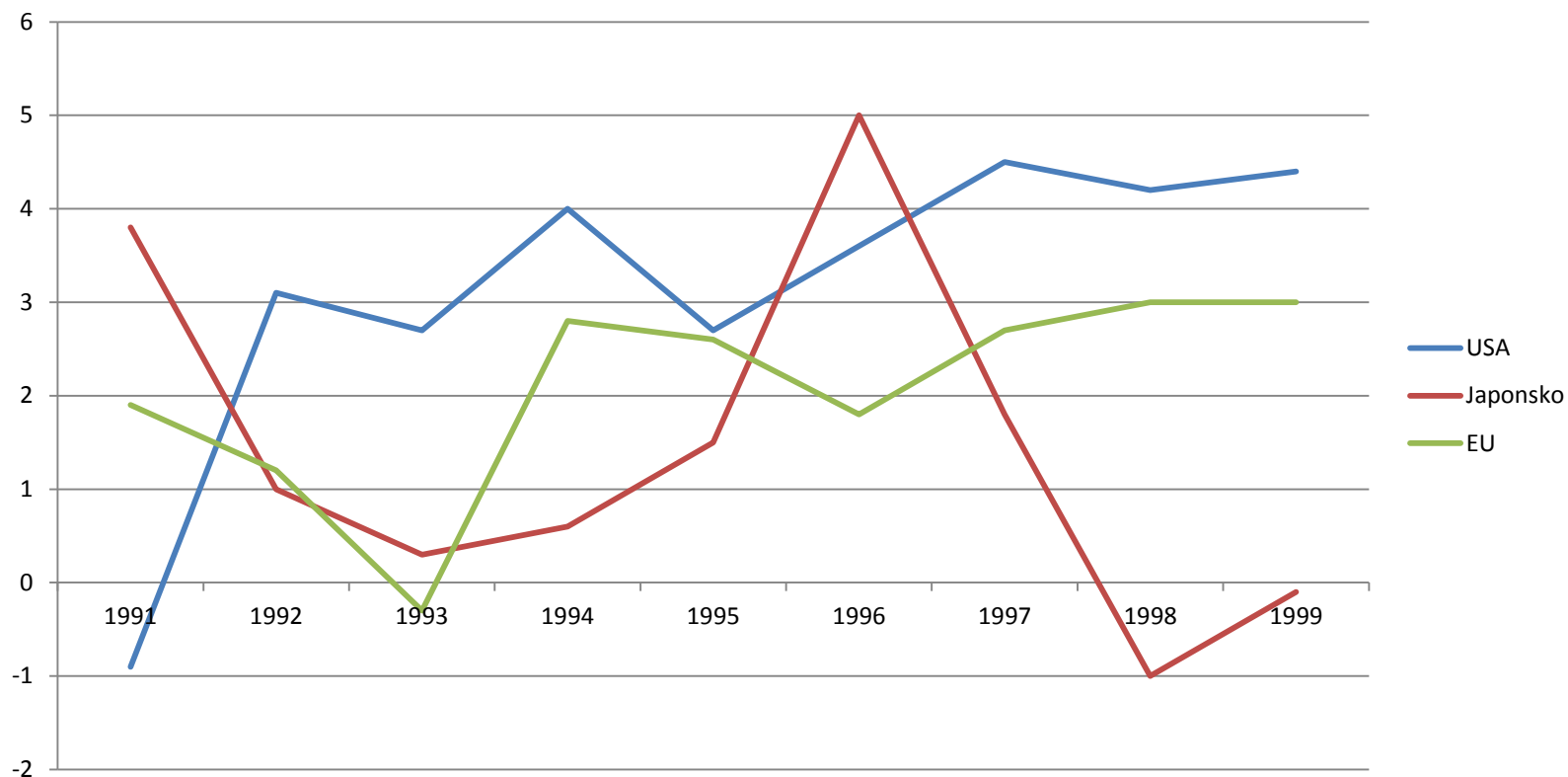
Vývoj ekonomiky USA (meziroční změny v %)

Ukazatel	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP	4,1	1,1	1,8	2,5	3,6	3,1	2,7	1,9	0,0	-2,6	2,9
Míra inflace *	3,4	2,8	1,6	2,3	2,7	3,4	3,2	2,8	3,8	-0,4	1,7
Nezaměstnanost	4,0	4,8	5,8	6,0	5,5	5,1	4,6	4,6	5,8	9,3	9,6

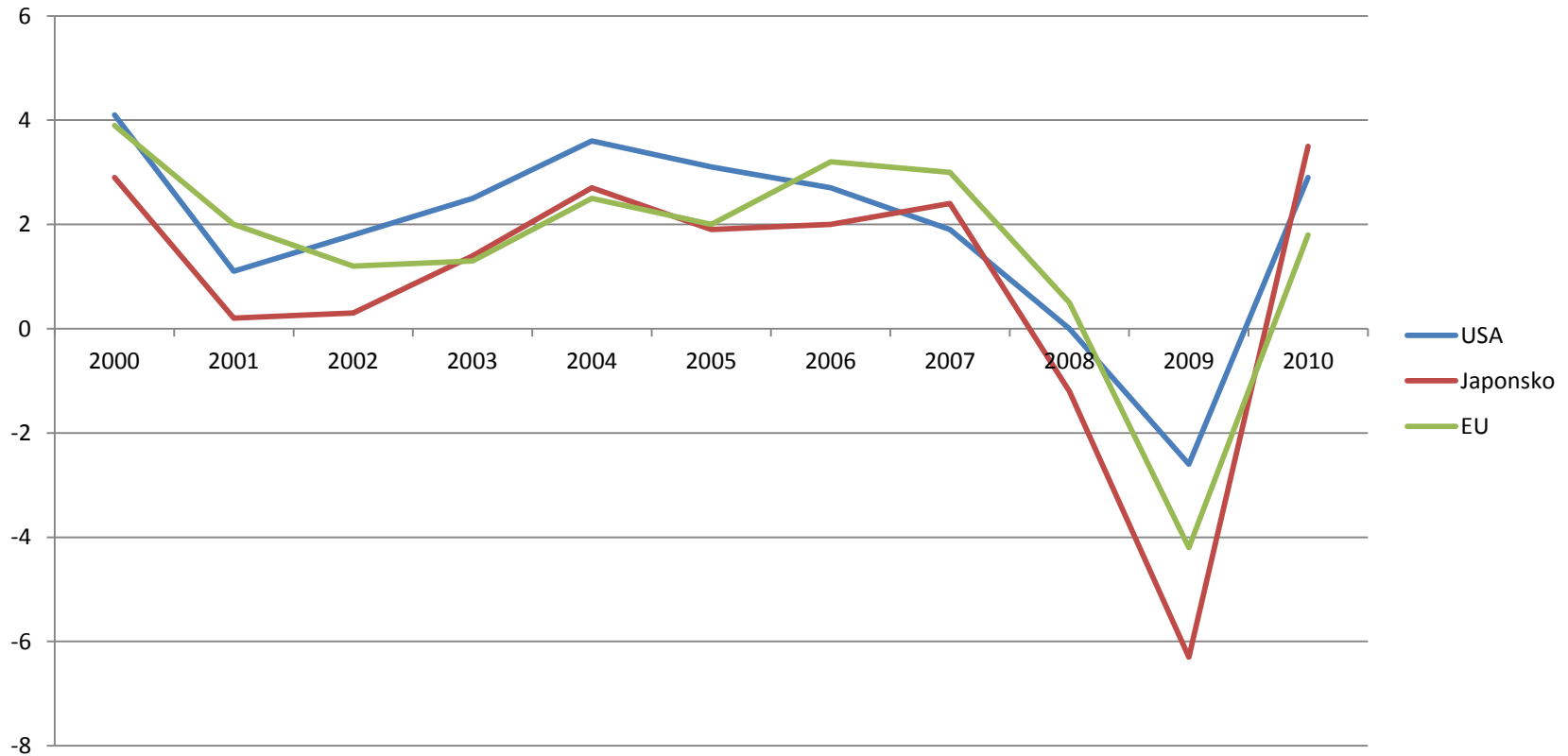
Zdroj: Eurostat [online]. 2012 [cit. 2012-04-07].

Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

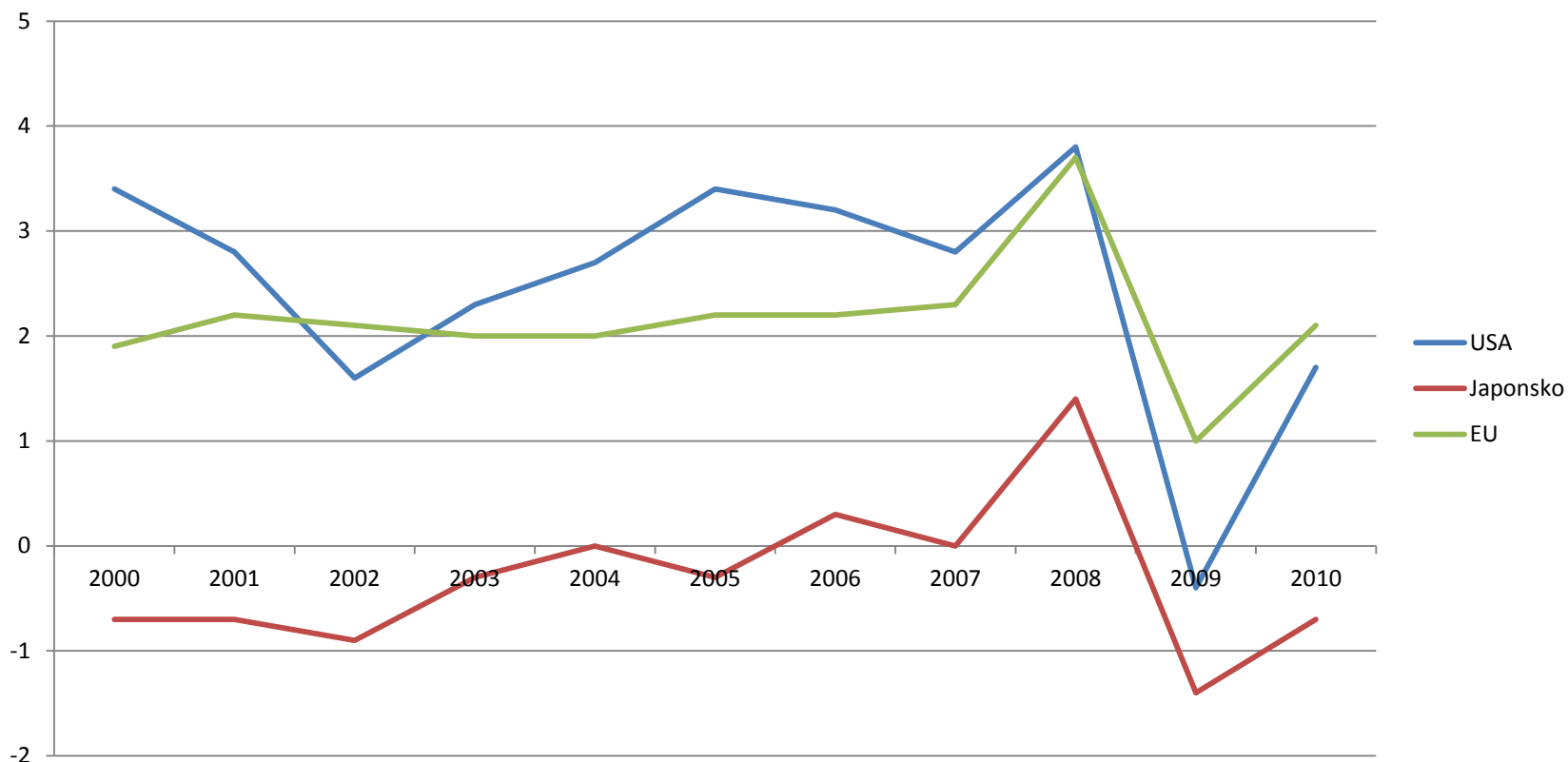
Vývoj HDP v jednotlivých oblastech 1991-1999

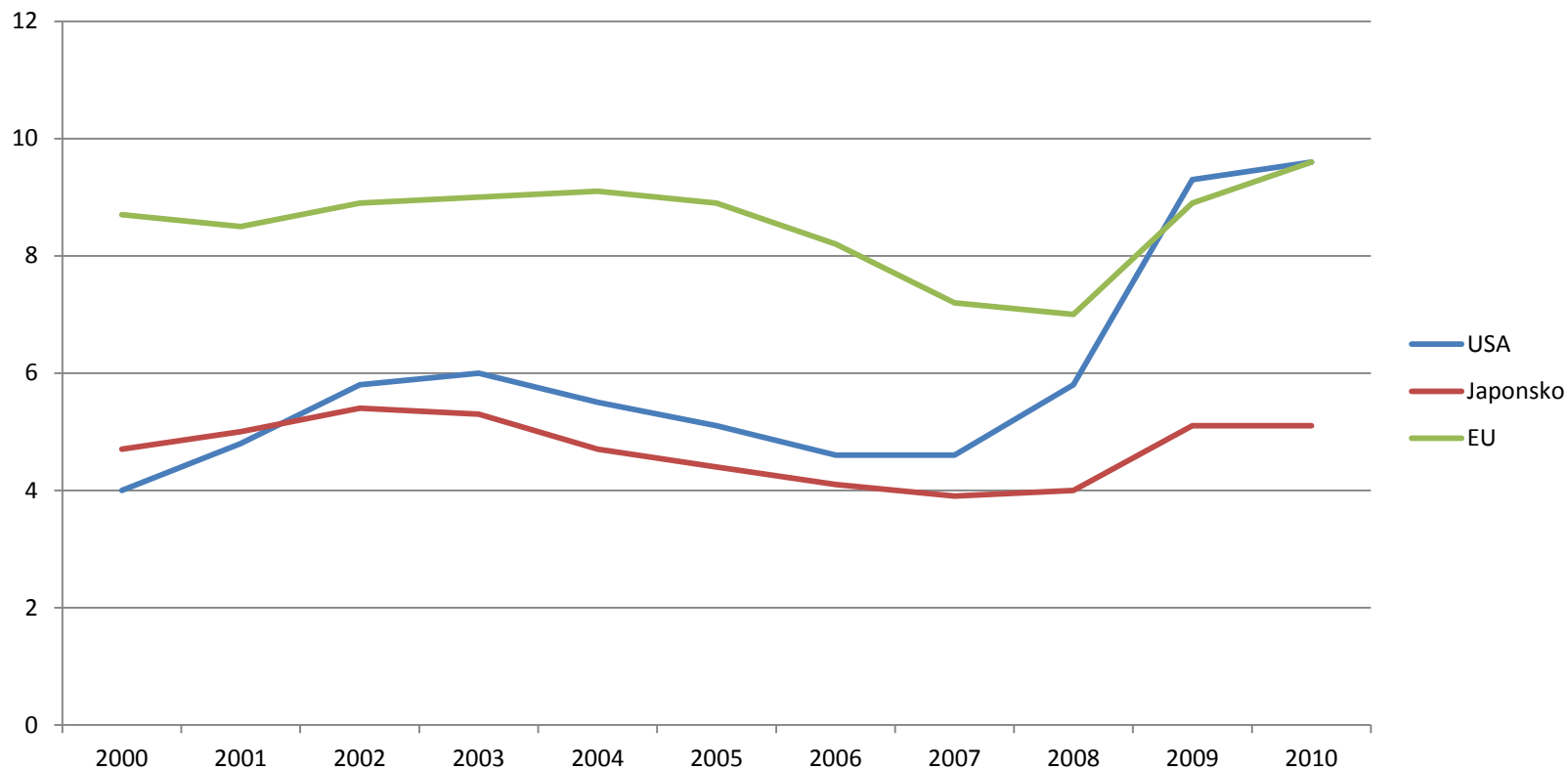
Vývoj HDP v jednotlivých oblastech 2000-2010

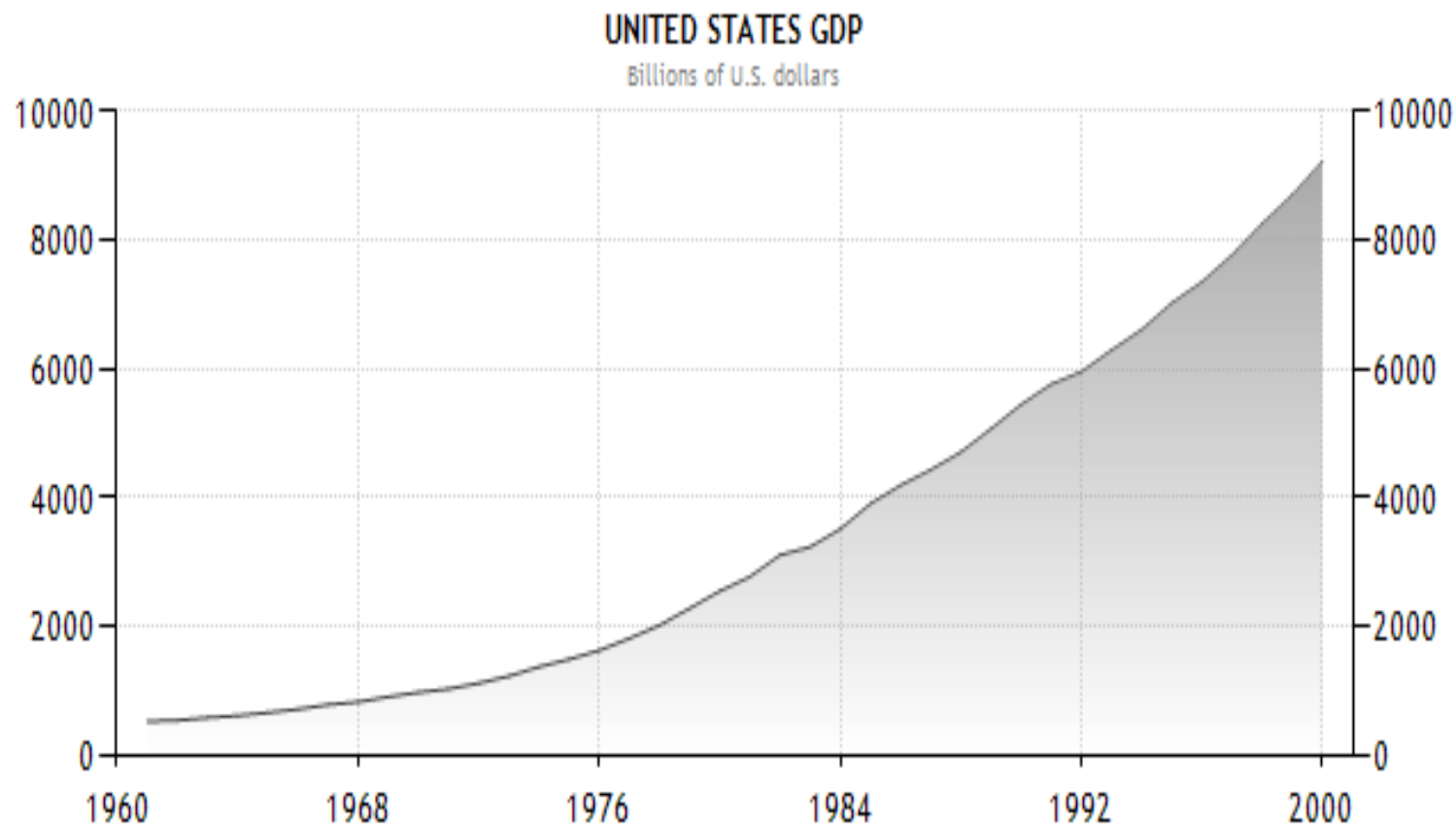
Vývoj inflace v jednotlivých oblastech 2000-2010

Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých oblastech 2000-2010

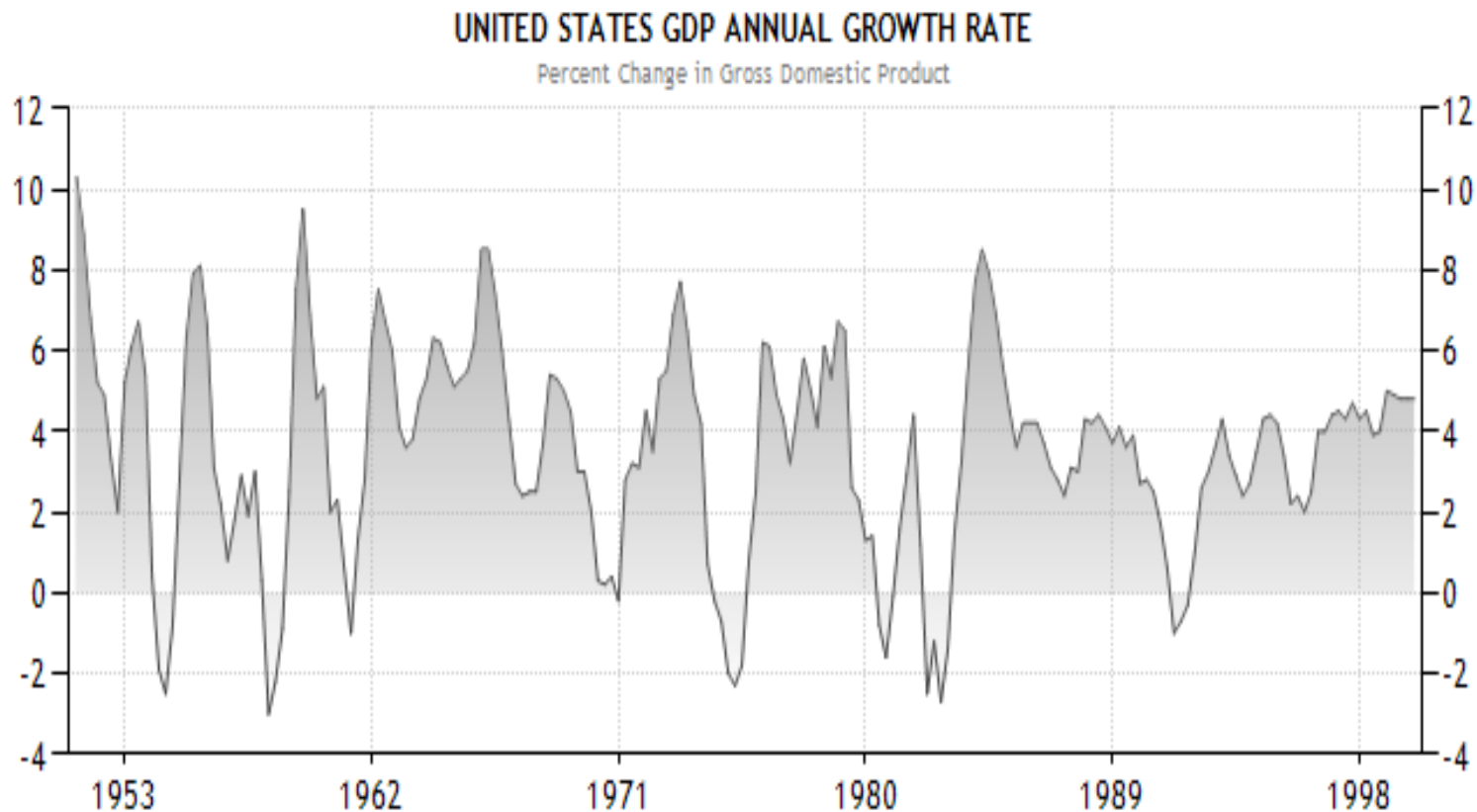

Vývoj celkové výše HDP USA v letech 1960 - 2000 (v mld. USD)

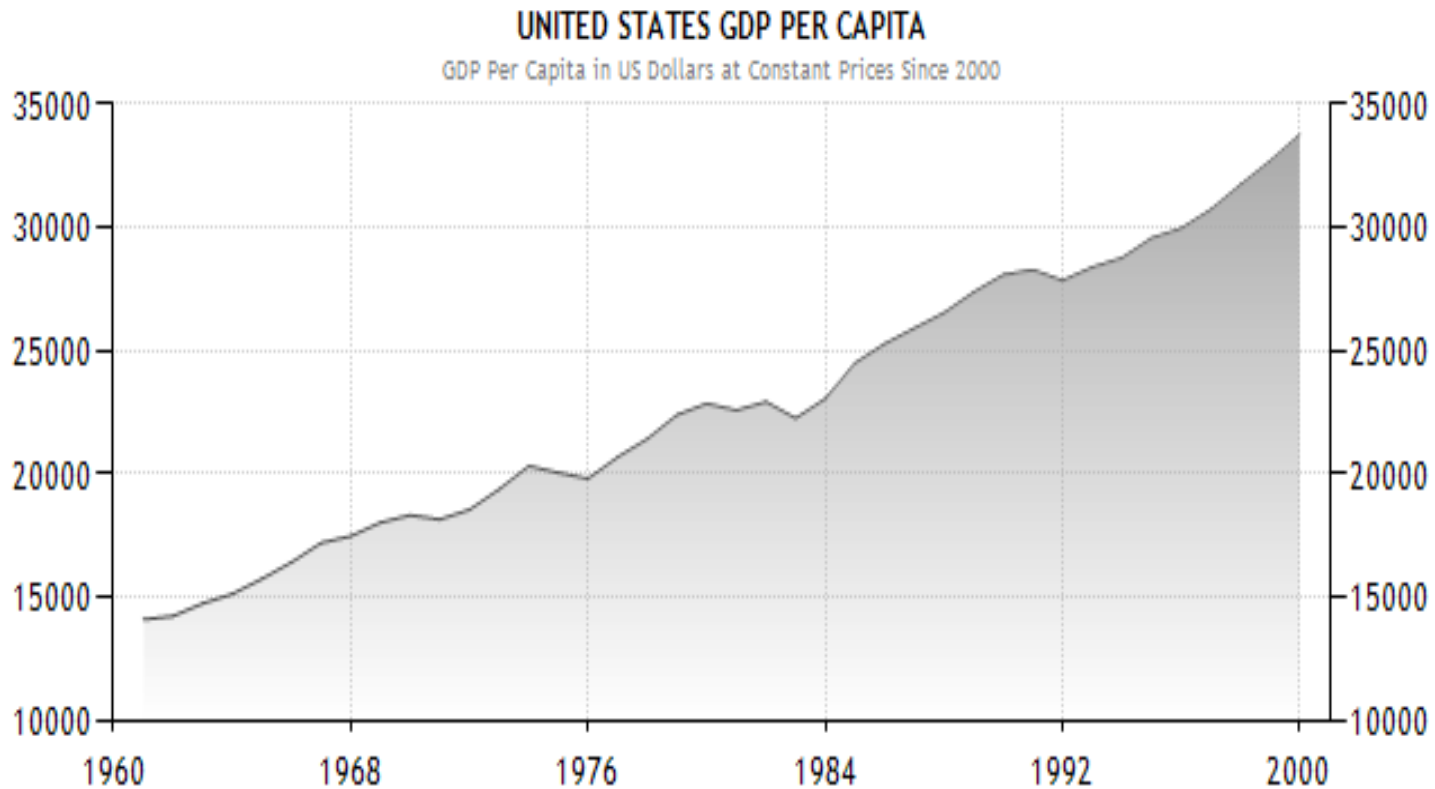
Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp>

Průměrné roční tempo růstu HDP v USA v letech 1948-2000 (v %)

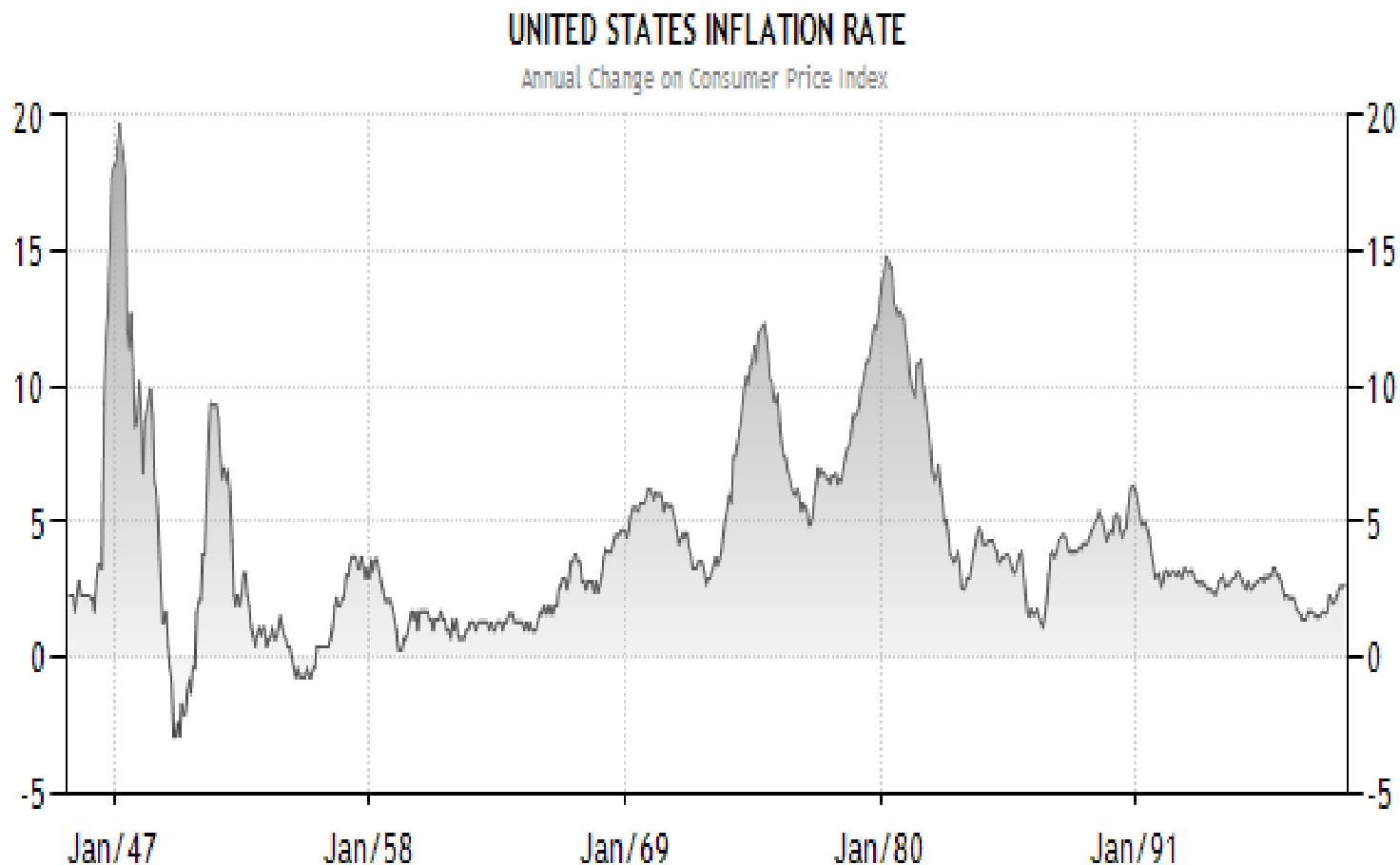
Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <<http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth-annual>>

Vývoj HDP na jednoho obyvatele v USA v letech 1960-2000 (v USD)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: < <http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-per-capita> >

Vývoj míry inflace v USA v letech 1945 – 2000 (v %)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: < <http://www.tradingeconomics.com/united-states/inflation-cpi> >

Míra nezaměstnanosti v USA v letech 1948 – 2000 (v %)

UNITED STATES UNEMPLOYMENT RATE

Percentage of the Labor Force

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <<http://www.tradingeconomics.com/united-states/unemployment-rate>>

Ekonomika Japonska

ekonomika Japonska po 2. světové válce

50. a 60. léta

70. léta

80. léta

90. léta

léta 2000-2010

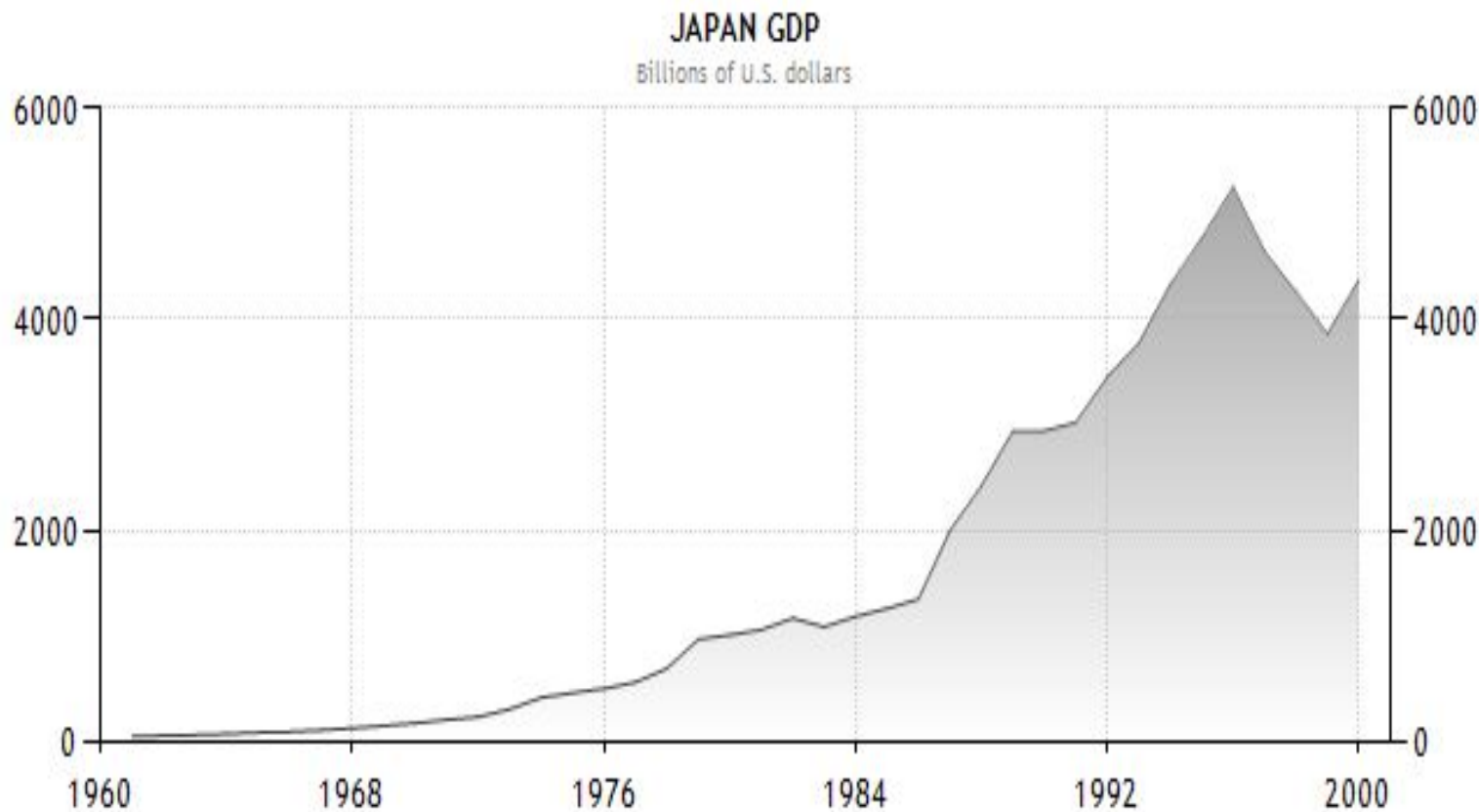
Vývoj ekonomiky Japonska (meziroční změny v %)

Ukazatel	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP	2,9	0,2	-0,3	1,4	2,7	1,9	2,0	2,4	-1,2	-6,3	3,5
Míra inflace *	-0,7	-0,7	-0,9	-0,3	0,0	-0,3	0,3	0,0	1,4	-1,4	-0,7
Nezaměstnanost	4,7	5,0	5,4	5,3	4,7	4,4	4,1	3,9	4,0	5,1	5,1

Zdroj: Eurostat [online]. 2012 [cit. 2012-04-07].

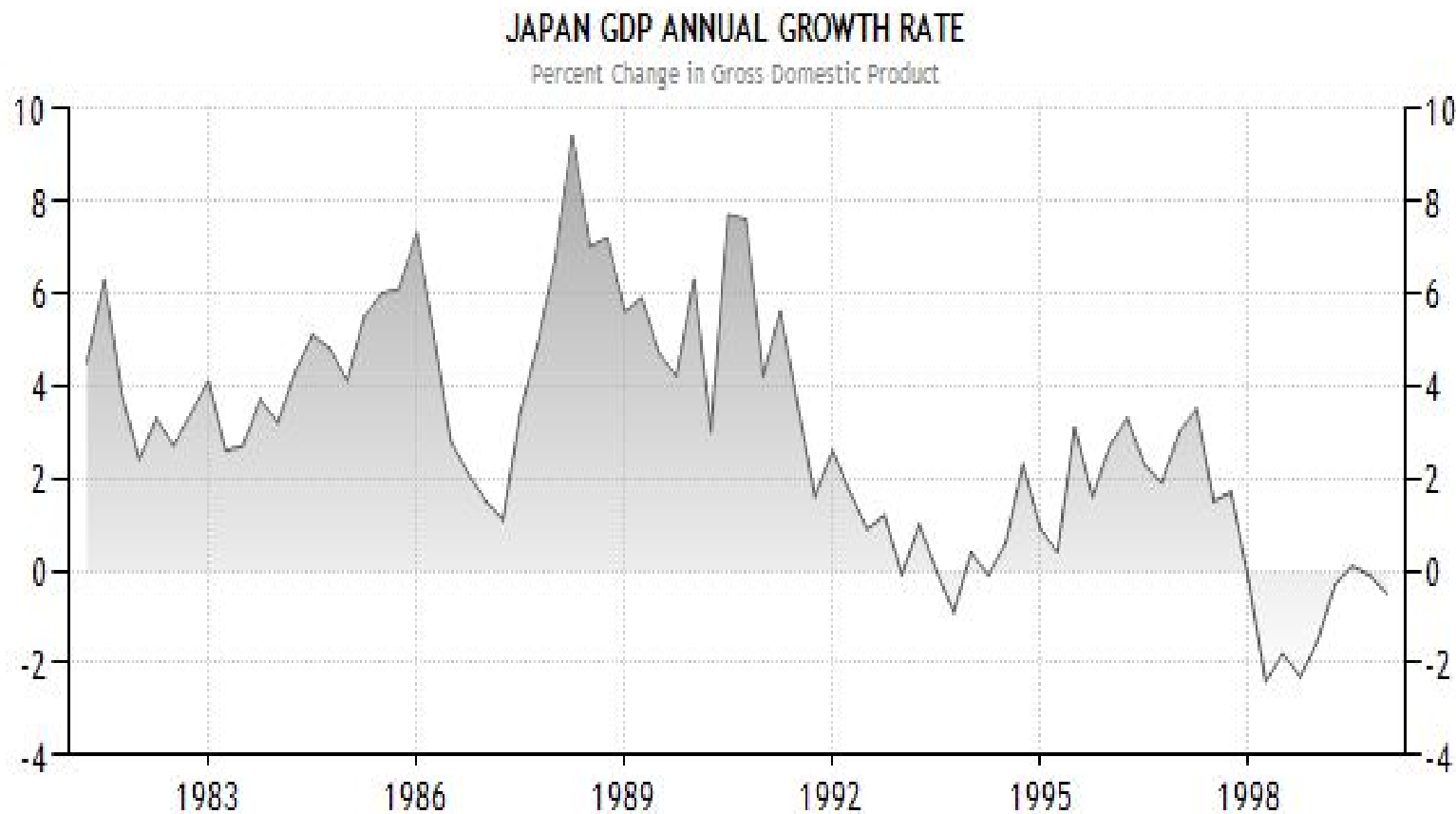
Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Vývoj celkové výše HDP Japonska v letech 1960 – 2000 (v mld. USD)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: <http://www.tradingeconomics.com/japan/gdp>

Průměrné roční tempo růstu HDP v Japonsku v letech 1981 - 2000 (v %)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <<http://www.tradingeconomics.com/japan/gdp-growth-annual>>

Vývoj míry inflace v Japonsku v letech 1971 – 2000 (v %)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <<http://www.tradingeconomics.com/japan/inflation-cpi>>

Vývoj míry nezaměstnanosti v Japonsku v letech 1953 – 2000 (v %)

Zdroj: TradingEconomics.com – Indicators for 196 Countries. [online]. [cit. 2012-04-01].
Dostupný z WWW: <<http://www.tradingeconomics.com/japan/unemployment-rate>>

Ekonomika ES/EU

poválečný vývoj a ekonomika v západní Evropě

50. Léta

60. léta

70. léta

80. léta

90. léta

léta 2000-2010

Vývoj ekonomiky Eurozóny / Evropské unie (meziroční změny v %)

Eurozóna/EU27	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ekonomický růst											
Eurozóna	3,9	1,9	0,9	0,8	2,2	1,7	3,0	2,8	0,4	-4,1	1,7
EU	3,9	2,0	1,2	1,3	2,5	2,0	3,2	3,0	0,5	-4,2	1,8
Inflace*											
Eurozóna	2,2	2,4	2,3	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	3,3	0,3	1,6
EU	1,9	2,2	2,1	2,0	2,0	2,2	2,2	2,3	3,7	1,0	2,1
Míra nezaměstnanosti											
Eurozóna	8,5	8,0	8,4	8,8	9,0	9,0	8,4	7,5	7,5	9,4	10,0
EU	8,7	8,5	8,9	9,0	9,1	8,9	8,2	7,2	7,0	8,9	9,6

Zdroj: Eurostat [online]. 2012 [cit. 2012-04-07].

Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

BRICS

Společné znaky států BRICS

Summity BRICS

Rusko

Čína

Indie

Brazílie

JAR

KUNEŠOVÁ, Hana. *Světová ekonomika: nové jevy a perspektivy*. 2., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006, xviii, 319 s. ISBN 80-7179-455-4.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ